

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля

Національного університету цивільного захисту України

Факультет цивільного захисту

Кафедра організації заходів цивільного захисту

Методичні вказівки та завдання

до виконання контрольної роботи

з дисципліни «Безпека життєдіяльності

(БЖД, основи охорони праці, цивільний захист)»

циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки

за напрямом підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

у галузі знань 08 «Право»

спеціальність 081 «Право»

за освітньо-професійною програмою «Право»

(для слухачів відділення заочного навчання)

Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, що передбачений навчальним планом вивчення курсу «Безпека життєдіяльності (БЖД, основи охорони праці, цивільний захист)». Контрольна робота складається з трьох теоретичних питань. Контрольна робота оцінюється: «зарахована», «не зарахована».

У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути не зарахована у випадках, коли виконано не той варіант контрольної роботи, не виконано або не вірно виконано одне із завдань; Отримавши незараховану контрольну роботу, здобувач зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у факультет заочного навчання.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на складання заліку (іспиту) не допускаються. Контрольну роботу оформлюють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним або машинописним способом на одному боці аркуша білого паперу. При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8мм. (кегель 14). Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – не менш 20мм, лівий – 30, правий – 15мм. Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти. На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, предмету, що вивчається, номер залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові.

Під час виконання роботи потрібно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані державною мовою, акуратно оформлені. В тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на використані літературні джерела, перелік яких наводиться у списку літератури. Посилання в тексті на джерела потрібно

розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер джерела зазначається згідно з списком літератури. У кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, поставити дату і підпис. Виконана робота направляється на факультет заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Вибір варіанта контрольної роботи

Номери варіантів контрольних питань визначаються за двома останніми цифрами шифру залікової книжки здобувача. Перелік номерів контрольних питань, на які необхідно дати письмові відповіді наведено в табл.1. Наприклад, номер шифру залікової книжки - 013, за таблицею визначаємо номери питань: 7, 30, 53.

Таблиця 1

Вибір варіанта контрольної роботи

Передостання цифра шифру	Остання цифра шифру									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	2	51	15	79	3	47	66	19	67	32
	25	74	38	22	26	70	9	42	10	55
	48	17	61	45	49	13	32	65	33	78
1	65	29	55	7	36	2	5	57	13	75
	8	52	78	30	59	33	28	80	36	18
	31	75	21	53	2	48	51	23	59	41
2	50	6	71	26	62	52	18	27	71	48
	73	29	14	49	5	75	49	50	22	71
	16	52	37	72	28	18	64	73	37	14
3	25	58	4	42	64	4	20	53	16	68
	48	1	35	65	7	27	43	76	39	11
	71	24	50	8	30	50	66	19	62	34
4	9	41	14	61	1	59	22	56	39	30
	40	64	37	12	24	2	45	7	62	61
	55	7	60	27	47	25	68	22	5	76
5	21	78	35	38	49	63	54	10	74	60
	44	21	58	61	72	6	77	33	17	3
	67	44	1	4	15	29	20	56	40	26
6	37	44	8	69	28	43	23	10	7	30
	60	75	31	20	51	66	46	41	38	53
	3	10	54	35	74	9	69	56	53	76
7	61	70	17	72	18	9	69	46	24	77
	4	13	40	15	49	32	12	69	47	20
	27	26	63	38	64	55	35	12	70	43
8	21	11	70	44	80	45	40	54	12	37
	52	34	21	67	23	68	63	5	35	68
	67	57	36	10	46	11	6	20	58	3
9	33	76	34	74	18	62	56	73	6	31
	56	19	57	35	41	23	79	16	37	54
	79	42	80	50	64	38	22	39	52	77

Теоретичні питання для виконання контрольної роботи і підготовки до заліку (іспиту)

1. Таксономія небезпек.
2. Джерела небезпеки.
3. Шкідливі та небезпечні чинники.
4. Системний аналіз в безпеці життєдіяльності.
5. Кількісна оцінка небезпек.
6. Ідентифікація небезпеки.
7. Концепція прийняттого ризику.
8. Управління ризиками.
9. Негативні фактори середовища життєдіяльності.
10. Надзвичайні ситуації в сучасних умовах.
11. Класифікація надзвичайних ситуацій.
12. Природні надзвичайні ситуації.
13. Види та причини виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.
14. Гідродинамічні аварії.
15. Аварії на пожежонебезпечних об'єктах.
16. Надзвичайні ситуації на об'єктах комунального господарства.
17. Транспортні надзвичайні ситуації.
18. Пожежна безпека.
19. Радіаційна безпека.
20. Паспортизація, ідентифікація та декларування безпеки об'єктів.
21. Соціальні небезпеки.
22. Фізіологічні чинники забезпечення безпеки людини.
23. Психологічні важелі забезпечення безпеки людини.
24. Небезпеки загальної інформатизації суспільства.
25. Невідкладна допомога при нещасних випадках.
26. Транспортні аварії і катастрофи.
27. Небезпеки у сучасному урбанізованому суспільстві.

28. Законодавство України про охорону праці.
29. Державний нагляд та громадський контроль за охороною праці, управління охороною праці.
30. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП), стандарти та інші загальнодержавні документи з охорони праці.
31. Конвенції та Рекомендації Міжнародної організації праці (МОП) в галузі охорони праці.
32. Законодавча база Євросоюзу з питань охорони праці.
33. Директиви ЄС з охорони праці.
34. Відповідальність за порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці.
35. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.
36. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
37. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.
38. Санітарно-гігієнічні вимоги до виробничих та допоміжних приміщень, розташування виробничого та офісного обладнання, комп'ютерної техніки та організації робочих місць.
39. Вентиляція виробничих приміщень.
40. Гігієнічна класифікація праці.
41. Атестація робочих місць за умовами праці.
42. Безпека виробничих процесів
43. Основні травмонебезпечні та шкідливі фактори виробничого середовища.
44. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах.
45. Загальні поняття про основи теорії виникнення, розвитку та припинення горіння.
46. Показники пожежо- і вибухонебезпеки речовин і матеріалів.
47. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю.

48. Класифікація вибухо- та пожежонебезпечних зон.
49. Дії персоналу при виникненні пожежі.
50. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.
51. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил.
52. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук.
53. Виробничі випромінювання.
54. Мікроклімат робочої зони.
55. Класифікація та специфіка надзвичайних ситуацій.
56. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту.
57. Класифікація надзвичайних ситуацій за причинами походження.
58. Види НС техногенного характеру. Уражаючі фактори, негативний вплив та наслідки.
59. Запобігання та мінімізації наслідків НС техногенного характеру.
60. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження.
61. Тероризм, його види та вражаючі фактори.
62. Надзвичайні ситуації військового характеру.
63. Права та обов'язки населення при введенні військового та особливого стану.
64. Дії цивільного населення в зоні бойових дій.
65. Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.
66. Цивільний захист в Україні.
67. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій.
68. Планування заходів з питань цивільного захисту.
69. Структурно-функціональна модель протидії НС.
70. Вимоги до складу, змісту та форми плануючої документації.
71. Методика розроблення планів з попередження НС.

72. Особливості планування дій персоналу щодо локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій на ПНО та пом'якшення їхніх наслідків.
73. Забезпечення техногенної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях, як складової частини цивільного захисту.
74. Шляхи і способи підвищення стійкості роботи промислових об'єктів.
75. Забезпечення надійного захисту та життєзабезпечення виробничого персоналу.
76. Небезпека механічних та електромагнітних коливань.
77. Біологічна активність іонізуючого випромінювання. Соматичні та генетичні наслідки опромінення.
78. Дія електричного струму на людину. Електричні травми.
79. Правові та організаційні основи цивільного захисту населення і територій.
80. Моніторинг радіаційної, хімічної та бактеріологічної небезпеки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України [Електронний ресурс]. — Режим доступу до сайту: www.rada.gov.ua/const/const1.htm — 1к.
2. Кодекс Цивільного захисту України: чинне законодавство.
3. Закон України “Про об’єкти підвищеної небезпеки” від 18.01.2001 р. № 2245- III.
4. Про затвердження Порядку класифікації НС техногенного та природного характеру за їх рівнями // Постанова КМУ від 24.03.2004р. №368.
5. Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків НС техногенного та природного характеру // Постанова КМУ від 04.06.2003р. №862.
6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо планування і порядку проведення евакуації населення (працівників) у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру // Наказ МНС від 07.09.2004 р. № 44.
7. Абрамов Ю.О., Грінченко Є.М., Кірочкін О.Ю., Коротинський П.А., Миронець С.М., Росоха В.О., Тютюник В.В., Чучковський В.М., Шевченко Р.І. Моніторинг НС. Підручник. Вид-во: АЦЗУ м. Харків, 2005. - 530 с.
8. Андронов В.А. Природні та техногенні загрози, оцінювання небезпек: навч. посіб. /В.А. Андронов, А.С. Рогозін, О.М. Соболев, В.В. Тютюник, Р.І. Шевченко.- Х.: НУЦЗУ, 2011.-264 с.
9. Столяр Ю.В., Янов А.Г., Болотських М.В. Теоретичні основи реагування на надзвичайні ситуації. Навчально-методичний посібник, м. Кам’янець-Подільський 2001 р.
10. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. Техногенна та природна небезпека./ За загальною редакцією В.В. Могильниченка.-К.: КІМ, 2007.- 636 с.
11. Стоєцький В.Ф., Дранишников Л.В., Ссипенко А.Д., Жартовський В.М., Наверт О.В. Управління техногенною безпекою об’єктів підвищеної небезпеки. Тернопіль: Видавництво Асгон, 2005. -408 с.
12. В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. Цивільна безпека: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 158 с.
13. Климко М.О., Прищепа А.М., Вознюк Н.М. Моніторинг довкілля. Підручник Київ: 2006 р.
14. Варивода К. С., Горденко С. І. Цивільний захист : підручник. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 596 с.
15. Організація заходів цивільного захисту: методичний посібник. Тернопіль: Видавець ФОП Андрійшин В. П.: Тернопіль, 2016– 568 с.

16. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В. В. Березуцький [та ін.] ; під ред. проф. В. В. Березуцького. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2018. – 553 с.
17. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. / – К.: Основа, 2016. 267 с.
18. Цивільний захист: навч. посібник / В. А. Смирнов, С. А. Дикань. – К.: Кафедра, 2013. – 300 с.
19. Цивільний захист: Навчально-методичний комплекс для підготовки спеціалістів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації для всіх напрямів підготовки за вимогами кредитно-модульної системи / М.М. Сакур, А.С. Окіпняк, В.Ф. Нагорнюк та ін.; за редакцією М.М. Сакура та А.С. Окіпняка. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2015. – 480 с.
20. Цивільний захист: Навчально-методичний посібник / [Укладачі: В.І. Кошель, Г.Ю. Юрах, Р.Є. Грушевський, В.В. Борик] – Івано-Франківськ: _____, 2014. – 183 с.
21. Бикова О.В., Болієв О.В. Основи цивільного захисту: Навчальний посібник. – К.: 2008 -223 с.
22. Васійчук В.О., Гончарук В.Є. та ін. Основи цивільного захисту: Навчальний посібник. Львів, 2010. – 384 с.
23. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 3 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту та містобудування // За загальною редакцією В.В. Могильниченко. – К.: КІМ, 2008. – 152 с.
24. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.4. Евакуація населення у надзвичайних ситуаціях // За загальною редакцією В.В. Могильниченко.– К.: КІМ, 2008. – 288 с.
25. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.5. Небезпечні хімічні речовини та заходи захисту від них // За загальною редакцією В.В. Могильниченко. – К.: КІМ, 2010. – 472 с.

Інформаційні ресурси

26. Офіційне інтернет-представництво Президента України
<http://www.president.gov.ua/>.
27. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua> .
28. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
29. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
<http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
30. Міністерство екології та природних ресурсів України

<http://www.menr.gov.ua/>.

31. Міністерство надзвичайних ситуацій України <http://www.mns.gov.ua/>.
32. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
33. Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org/>.
34. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>.
35. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.
36. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
37. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
38. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».